

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף קנ"ז ע"א

פרשת ויצא

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קנ"ז ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

לְמַלְאָה דָּא, סִיּוּעָא אֵינּוֹן לְאֵינּוֹן דְּמִתְעַכְבִּי, וְלֹא אֵינּוֹן עֲקָרָאן, וְלֹא אֲתַגְזֹר עַל־יְהוּ אֱלֹא בְּמִזְלָא. (בראשיתל) וְתַצָּא לָאָה לְקֶרְאָתוֹ וְתֹאמֶר אֵלַי תְּבוֹא וְגו'. הָאִי מְלָה חֲצִיפּוּתָא אִיהוּ. לָאוּ אִיהוּ הָכִי, אֱלֹא מִהֲכָא אוֹלִיפְנָא, עֲנוּתְנוּתָא דְלָאָה, דְּלֹא אֲמַרָה קִמִּי אַחֲתָה מִיָּדִי, וְאִיהִי אֶקְדִּימַת לְאוֹרְחָא, וְאֲמַרָה לִיָּה בְּחֻשָּׁאִי, וְאוֹדְעָא לִיָּה. דְּהָא בְּרִשּׁוּתָא דְרַחֵל הָוָה, דְּכַתִּיב, (שם) כִּי שָׁכֹר שְׁכַרְתִּיהָ, מִרַחֵל נְטִילַת רִשּׁוֹ, וּבְגִין דְּלֹא יִבְאִישׁ בְּעֵינָאָה דְרַחֵל, אֲמַרָה לִיָּה לְבָר וְלֹא בְּבִיתָא.

תרגום לעברית

וְאִם תֹּאמֶר שֶׁהַדּוֹדָאִים הִלְלוּ פִּתְחוּ אֶת מַעֲיָה שֶׁל רַחֵל - לֹא, שֶׁהֵנָּה כְּתוּב וַיִּשְׁמַע אֶלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת רַחֲמָהּ. הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלֹא דָבָר אַחֵר. מִשּׁוּם שְׂאוֹתָם הַדּוֹדָאִים, אַף עַל פִּי שְׂכָחָם לְמַעַלָּה, בְּאוֹתוֹ הִכַּח שְׁלָחָם לֹא מִתְמַנֶּה פְקִידַת הַבָּנִים, שְׁהָרִי הַבָּנִים תְּלוּיִים בְּמִזְלָא, וְלֹא בְּדָבָר אַחֵר. וְאִם תֹּאמֶר שֶׁהֵנָּה הֵם נִבְרָאוּ לְחֻנָּם - לֹא, שְׁהָרִי אֶפְלוּ לְדָבָר הַזֶּה הֵם סִיּוּעַ לְאוֹתָם שְׁמִתְעַכְבִּים, וְאֵינָם עֲקָרוֹת, וְלֹא נִגְזָר עַל־יְהוּ אֱלֹא בְּמִזְלָא. וְתַצָּא לָאָה לְקֶרְאָתוֹ וְתֹאמֶר אֵלַי תְּבוֹא וְגו'. הַדָּבָר הַזֶּה הוּא חֲצָפָה? אֵינּוּ כֹה, אֱלֹא

מכאן למדנו ענותנותה של לאה, שלא אמרה דבר לפני אחותה, והיא הקדימה לדבר ואמרה לו בחשאי והודיעה לו, שהרי זה היה ברשות רחל, שכתוב כי שֹׁכֵר שְׂכָרְתִּיהָ. מרחל נטלה רשות. וכדי שלא ירע בעיני רחל, אמרה לו בחוץ, ולא בבית.

טקסט הזוהר

ולא עוד אלא פתחא משכנא דלאה (לבר), נפקת לבר, ועיילת ליה ליעקב בפתחא דלבר, עד לא ייעול למשכנא דרחל. מאי טעמא, בגין דלא תימא מלה קמי דרחל, ולא תחציף קמי אחתהא. ולא עוד, אלא אמרה לאה, אי ייעול יעקב במשכנא דרחל, לאו דין הוא לאפקיה מתמן, בגין כה אקדימת ליה לבר.

תרגום לעברית

ולא עוד, אלא בפתח של משכן לאה [לחוץ] יצאה החוצה, והכניסה את יעקב בפתח שבחוץ טרם שיכנס למשכן רחל. מה הטעם? כדי שלא תאמר דבר לפני רחל, ולא תתחצף לפני אחותה. ולא עוד, אלא אמרה לאה, אם יכנס יעקב למשכן רחל, אינו דין להוציאו משם, משום כה הקדימה לו בחוץ.

טקסט הזוהר

וכל האי למה, אלא לאה רוחא דקודשא אתערת בה, וידעת דכל הני שבטין עלאין, כלהו קדישין, יפקון מנה, ודחקת שעתא, בחביבותא לקודשא בריה הוא, ובגין כה היא קראת לון שמיהן, ברזא דחכמתא.

תרגום לעברית

וכל זה למה? אלא שרוח הקדש התעוררה בלאה, וידעה שכל השבטים העליונים הקלו, כלם קדושים, יצאו ממנה, ודחקה השעה בחביבות לקדוש-ברוך-הוא, ומשום כה קראה להם שמות בסוד החכמה.

רבי חייא ורבי יוסי, הוו אַזלי באורחא, אָמר רבי יוסי לרבי חייא, בְּכָל זְמַנָּא (דאנן) דְּאִזְלִינן באורחא, וְלַעֲיִנן באורייתא, קודשא בְּרִיךְ הוּא מְרַחֵשׁ לָן נְסִינ, וְהַשְׁתָּא אורחא דא אריה לָן, נְתַעֲסַק באורייתא, וְקודשא בְּרִיךְ הוּא יַזְדוּג בְּהֶדֶן.

תרגום לעברית

רבי חייא ורבי יוסי היו הולכים בדרך. אָמר רבי יוסי לרבי חייא, בְּכָל פֶּעַם [שאנון] הולכים בדרך ועוסקים בתורה, הקדוש ברוך הוא מרחיש לנו נסים, וכעת הדרך הוא ארפה לנו, נתעסק בתורה, והקדוש ברוך הוא יתחבר עִמָּנוּ.

טקסט הזוהר

פִּתַּח רבי חייא ואָמר, (שמות יב) בְּרֵאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בְּעָרֵב תֹּאכְלוּ מִצֹּת, וּכְתִיב, (דברים טז) שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל עָלֶיךָ מִצֹּת לֶחֶם עֲנִי, לֶחֶם עֲנִי כְּתִיב, הָאִי מִלָּה אֶתְעָרוּ בָּהּ חֲבֵרֵיִיא. אָבֵל תָּא חַזִּי, כִּד הָווּ יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, הָווּ בְּרִשׁוּתָא אַחֲרָא. כִּד בָּעָא קודשא בְּרִיךְ הוּא לְקַרְבָּא לֹון לְגַבִּיָּה, יִהֵב לֹון אֶתֶר דְּלֶחֶם עֲנִי. לֶחֶם עֲנִי, מֵאן עֲנִי. דָּא דוֹד מְלָכָא, דְּכְתִיב בֵּיהּ (תהלים מו) כִּי עֲנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי.

תרגום לעברית

פִּתַּח רבי חייא ואָמר, (שמות יב) בְּרֵאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בְּעָרֵב תֹּאכְלוּ מִצֹּת, וּכְתוּב (דברים טז) שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל עָלֶיךָ מִצֹּת לֶחֶם עֲנִי. לֶחֶם עֲנִי כְּתוּב. בְּדִכְר הַזֶּה הִתְעוֹרְרוּ בּוֹ הַחֲבֵרִים. אָבֵל בָּא רָאָה, כְּשֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, הָיוּ בְּרִשׁוּת אַחֲרָת. כְּשֶׁרָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַרֵּב אוֹתָם אֵלָיו, נָתַן לָהֶם מְקוֹם שֶׁל לֶחֶם עֲנִי, לֶחֶם עֲנִי. מִי הָעֲנִי? זֶה דוֹד הַמֶּלֶךְ, שְׁכָתוּב בּוֹ (תהלים פז) כִּי עֲנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי.

וְהָאֵי לָחֵם עֲנִי אֶקְרִי מִצָּה, נוֹקְבָא בְּלֹא דְכוּרָא, מְסַכְנוּתָא הוּי, אֶתְקָרְבוּ לְגַבֵּי מִצָּה בְּקִדְמִיתָא, כִּינּוּן דְּקָרְבוּ לֹון יְתִיר, עֵייל לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּדִרְגִין אֲחֶרְנִין, וְאֶתְחַבֵּר דְּכוּרָא בְּנוֹקְבָא. וְכֵדִין, מִצָּה כַּד אֶתְחַבֵּר בְּדְכוּרָא אֶקְרִי מִצָּה בְּתוֹסַפֶּת וַא'ו', הִדָּא הוּא דְכָתִיב, (דְּבָרִים ל) כִּי הַמִּצָּה הַזֹּאת. בְּגִינֵי כֶּה, מִצָּה בְּקִדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר מִצָּה.

תרגום לעברית

וְלָחֵם עֲנִי הִיא נִקְרָא מִצָּה, נִקְבָּה בְּלִי זְכָר הִיא עֲנִי. הִתְקַרְבוּ לַמִּצָּה בְּהִתְחַלָּה. כִּינּוּן שְׁקָרְבוּ אוֹתָם יוֹתֵר, הַכְּנִיס אוֹתָם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדִרְגוֹת אַחֲרוֹת, וְהִתְחַבֵּר זְכָר עִם נִקְבָּה. וַאֲז, כְּשֶׁמִּצָּה מִתְחַבֵּר בְּזָכָר, נִקְרָא מִצָּה, בְּתוֹסַפֶּת וַא'ו'. זֶהוּ שְׁכָתוּב (דְּבָרִים ל) כִּי הַמִּצָּה הַזֹּאת. מִשּׁוּם כֶּה מִצָּה בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחֲרֵי כֶּה מִצָּה.

טקסט הזוהר

עַד דְּהוּי אֲזִילִי, שְׁמַעוּ חַד קָלָא דְאַמֵּר, טוֹפְסָרָא דְקִטְנוּן, עֲקִימָן בְּאוֹרְחָא, סְטוּ לְעִילָא, לֹא תַחְתּוֹן בְּקוֹסְטָרָא דְקִטְרָא דְלִתְתָּא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, שְׁמַע מִינָהּ, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעִי לְנִטְרָא אוֹרְחִין. סְלִיקוּ לְעִילָא, וְעֵאלוּ בְּחַד טוֹרָא, בֵּין טַנְרִין תְּקִיפִין, אָמְרוּ, הוֹאִיל וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא בְּאוֹרְחָא דָּא, מְלָה נְחִמִי אוּ נִיפָא (תַּרְחִישׁ) אֶתְרַחֵשׁ לָן.

תרגום לעברית

בְּעוֹדָם הוֹלְכִים שְׁמַעוּ קוֹל אֶחָד שְׁאוּמֵר: גְּדוּד שֶׁל רוּצְחִים אוֹרְכִים בְּדֶרֶךְ, סְטוּ לַמַּעְלָה, אַל תִּתְּדוּ לַטִּירָה חֲסֵרֶת הַגָּג שְׁלִמְטָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מִזֶּה נִשְׁמַע שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוּצֵה לְשֹׁמֵר אֶת דְּרָכֵינוּ. עָלוּ לַמַּעְלָה וְנִכְנְסוּ לְהַר אֶחָד, בֵּין סְלָעִים חֲזָקִים. אָמְרוּ, הוֹאִיל וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רֹצֵה בְּדֶרֶךְ הַזֶּה, נִרְאֶה דָּבָר, אוּ יִתְרַחֵשׁ לָנוּ גַם.

אָזְלִי, יְתִבִּי גַבִּי בְּקִיעֵי דְטַנְרָא. סְלִיק לֹון חַד בַּר נֶשׁ, תְּנוּהוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי מֵאֵן אֲנִתָּ. אָמַר מֵאַנְשֵׁי אֶרְקָא אֲנָא, אָמַר לִיה, וְתַמֵּן אֵית בְּנֵי נֶשָׂא, אָמַר אִין, וְזֶרְעִין וְחֻצְדִּין, מִנִּיּוּהוּ בְּחִיזוּ אַחֲרָא מְשַׁנְיִין מִנָּא, וְסְלִיקְנָא גַבִּיכּוּ, לְמַנְדַּע מִנִּיכּוּ, מַה שְּׁמִיָּה דְאַרְעָא דְאַתּוֹן בָּהּ.

תרגום לעברית

הָלָכוּ, יָשְׁבוּ עַל בְּקִיעֵי הַסֶּלַע. עָלָה לָהֶם אִישׁ אֶחָד. תָּמָהּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מִי אַתָּה? אָמַר, אֲנִי מֵאַנְשֵׁי אֶרְקָא. אָמַר לוֹ, וְשֵׁם יֵשׁ בְּנֵי אָדָם? אָמַר, כֵּן, וְזֶרְעִים וְקוֹצְרִים, מֵהֶם בְּמֵרָאָה אַחֵר מְשַׁנִּים מִמֶּנִּי, וְעָלִיתִי אֲלֵיכֶם לְהַכִּיר מִכֶּם, מַה שְּׁמָה שֶׁל הָאָרֶץ שְׁאַתֶּם בָּהּ?

טקסט הזוהר

אָמַר לִיה, אָרֶץ, בְּגִין דְּהִכָּא אָרֶץ הַחַיִּים שְׂרִיא, דְּכַתִּיב, (איוב כח) אָרֶץ מְמַנָּה יֵצֵא לָחֶם, מֵהָאִי יֵצֵא לָחֶם, בְּשָׂאָר אֶרְעָא לֹא יֵצֵא לָחֶם, וְאִי נָפִיק, לָאוּ מְשַׁבַּעַת הַמִּינִין. אִדְהֵכִי עָאֵל לְאַתְרֵיהּ. תְּנוּהוּ, אָמְרוּ וְדָאִי קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא בְּעִי לְאַתְעָרָא לָן בְּמִלָּה.

תרגום לעברית

אָמַר לוֹ, אָרֶץ, מְשׁוּם שְׂכָאֵן שׁוּרָה אָרֶץ הַחַיִּים, שְׂכַתוּב (איוב כח) אָרֶץ מְמַנָּה יֵצֵא לָחֶם. מִזּוֹ יֵצֵא לָחֶם? בְּשָׂאָר הָאָרֶץ לֹא יֵצֵא לָחֶם, וְאִם יוֹצֵא, לֹא מְשַׁבַּעַת הַמִּינִים. בֵּינְתִים נִכְנָס לְמִקּוּמוֹ. תָּמָהּ. אָמְרוּ, וְדָאִי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוּצָה לְעוֹרֵר אוֹתָנוּ בְּאִיזָה דְבָר.

טקסט הזוהר

אָמַר רַבִּי חֲיִיא, וְדָאִי עַל הָאִי קָרָא דְאַמְרָת, דְּכִירְנָא דְאוּלִּפְנָא מְסַכָּא, חַד מִלָּה עֲלָאָה. בְּפִסְחָא, דִּיֵּהָב לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא לְיִשְׂרָאֵל לָחֶם דָּא, מֵאַרְעָא דְחֲיִי, וּלְבַתֵּר לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, לָחֶם דָּא, וְהָא אוּקִימְנָא מִלָּה.

אמר רבי חייא, ודאי על הפסוק הזה שאמרתי, זכרתי שלמדתי מסבי דבר אחד עליון בפסח, שנתן להם הקדוש ברוך הוא לישראל הלחם הזה מארץ חמייס, ואחר כך לחם מן השמים, הלחם הזה, והנה בארנו את הדבר.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (קנ"ז ע"ב) ♦

טקסט הזוהר

תו הנה אמר, דבר

תרגום לעברית

עוד היה אומר, שאדם, כשיוצא לעולם הזה, לא יודע דבר עד שטועם לחם. כיון שאוכל לחם, מתעורר לדעת ולהכיר. כך כשיצאו ישראל ממצרים, לא היו יודעים דבר, עד שהטעים להם הקדוש ברוך הוא לחם מן הארץ הזו, שכתוב ארץ מננה יצא לחם, ואז נכנסו ישראל לדעת ולהכיר את הקדוש ברוך הוא. ותינוק לא יודע ולא מכיר עד שטועם לחם של העולם הזה.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.